

Metro Bilbaon hizkuntza

berdintasunez

erabiltzeko gida

metro bilbao

Gida hau Metro Bilbaok emakume eta gizonen berdintasunerako egitarauak abiaraztera begira bere gain hartu dituen konpromisoen esparruan egin da. Egitasmoa egiteko laguntza teknikoa jaso dugu, Bizkaiko Foru Aldundiko Ahaldun Nagusiaren Kabineteko Genero Politiketarako Arloak babestuta, PAREKATUZ sarearen inguramenduan.

Zer-non

1. Aurkezpena	02
2. Zergatik erabili nahi dugu hizkuntza barneratzailea Metro Bilbaon?	03
3. Oinarrizko kontzeptuak	04
4. Hizkuntz sexismoa eta androzentrismoa saihesteko jarraibide orokorrak	05
5. Irudien tratamendua Metro Bilbaon	17
6. Terminoen glosategia	23
1. Eranskinak. Erakundeen gomendioak	29

1

Aurkezpena

Metro Bilbaok, bere ibilbideari ekin zionetik, hasiera–hasieratik, baliabideak eraginkortasunez kudeatzeko, erakundearen gizartearekiko erantzukizunarekin, eta pertsonekin duen konpromisoa erakutsi du. Horren haritik, emakume eta gizonen berdintasuna iristeko bidean ere erreferentzia izan nahi du.

Konpromiso hori berdintasunaren aldeko egitarau desberdinetan, Óptima eta Parekatuz-en besteak beste, parte hartuz agerrarazi du; hain zuzen, Bizkaiko Foru Aldundiak babestutako Parekatuz egitarauaren eskutik etorri da gidaliburu hau.

Langile gehienei eman zitzaizen Komunikazioari eta Generoari buruzko ikastaldiaren ondoren (buruak, agintedunak, arduradun teknikoak, bezeroen arretako langileak, geltokietako langileak eta sindikatueta ordezkariek) eta eguneroko zereginetan sortzen diren zalantzarik ohikoenetan oinarrituz, komunikazioak, barrurakoak zein kanporakoak, sortu eta jorratzen dituzten pertsonen komunikazio horiek guztiak berdintasuna errespetatzen duen hizkuntzan egin ditzaten lagundu eta bideratzeko egin dugu gida hau.

Hizkuntza da berdintasunaren puzzlea osatzeko, eta emakumeak dagokien tokian eta moduan bistartzeko funtsezko irizten diegun piezetako bat. Metro Bilbaok Bizkaiko enpresa erreferentea izanik, zabalpen indar handia dauka eta bere efektu traktore eta biderkatzailea baliatu beharreko aukera da.

Gidaliburu honen lehenengo zatian hainbat lanabes garatu dira, hizkuntza Metro Bilbaorentzat gertukoak diren adibideekin moldatuz, eta hobetzeko proposamenak ere mahairatuz. Gure erakundearen gehien erabiltzen diren terminoen bilduma ere jaso da, eranskin modura, eguneroko lana erraztearren.

Gidaliburuaren bigarren zatiak irudiak lantzen ditu, eta argazkiak, marrazkiak, kartelak eta abar txertatzen direnean, gizonak eta emakumeak berdín baloratzeko oinarrizko ildoak zehazten dira.

2

Zergatik erabili nahi dugu hizkuntza barneratzailea Metro Bilbaon?

- Metro Bilbaoren barruko eta kanpoko balioak hobetu eta bete daitezen laguntzeko (Parekatuz sarea, Óptima egitaraua, 2005eko Berdintasun Legea).
- Erakundeen gomendioak, eta erakundearen gizartearekiko erantzukizunekoak betetzeko.
- Erakundearen berdintasun jarduerak errazteko.
- Emakumeak aipatzeko, dauden tokietan.
- Hizkuntza nahasia, zehaztasun gutxikoa eta anbigua saihesteko.
- Metro Bilbaoren komunikazioak bateratzeko.
- Emakume eta gizonen berdintasunaren bideari ekiteko lanabes eraginkorra dela uste dugulako.

3

Oinarrizko kontzeptuak

Gidaliburuaren mamira sartu aurretik, hizkuntza ez sexistaren garrantzia ulertzen lagunduko diguten zenbait kontzeptu gogoratuko ditugu.

- Hizkuntza androzentrista

Emakumearen presentzia ezkutatzea, edo gizonezkoaren mende jartzea:

Las edades del hombre, El hombre y la tierra, eta abar.

- Hizkuntza sexista

Emakumearen irudikapen ez-oso, partziala edo diskriminatua, emakumei eta gizonei sexu hutsaren arabera balio, gaitasun eta rol desberdinak esleituz:

Ese no es trabajo de mujeres, Lloro como una nenaza, eta abar.

- Sexu-genero teoria

Sexua: arra eta emea bereizten dituzten eta unibertsalak diren ezaugarri biologikoak adierazten ditu:

Parir, tener barba, eta abar.

Generoa: garai, gizarte mota eta tokien arabera aldatzen den gizarte eta kultur eraikuntza, eta gizarte jakin batean maskulino eta femeninotzat jotzen dituenen ezaugarriak definitzen ditu. Emakumeen eta gizonen artean esparru desberdinetan sortzen diren harremanak bistarazten ditu, eta historiaren, beharren eta abarren arabera aldatzen da.

Cuidar a las criaturas, arreglar coches, eta abar.

- Genero zeharkakotasuna edo mainstreaming

Prozesuen antolakuntza, garapena, hobekuntza eta ebaluazioa, genero ikuspegia jarduera guztietan, maila guztietan eta etapa guztietan sartzeko, normalean zeregin horietan murgilduta dauden pertsonen eskutik, berdintasuna edozein erakundetan barneratuta edo xertatuta gera dadin.

Hizkuntza eta irudiak berrikustea da Europako Batasunak proposatutako zeharkako lehenengo jarduera, erakunde guztietan berdintasun prozesuak, barrukoak zein kanpokoak, abiarazteko.

4

Hizkuntz sexismoa eta androzentrismoa saihesteko jarraibide orokorrak

- Femeninoa erabili kargu, lanbide, okupazio, titulu eta mailetan, gaztelaniak aukera ematen duen guztietan.

Juezas, médicas, técnicas, arquitectas, eta abar.

- Ez erabili maskulinoa generiko modura, ez eta hombre(s) terminoa gizadi osoa izendatzeko ere.

Ez erabili maskulino generikoa (termino maskulinoak erabiltzea gizonezkoak eta emakumezkoak hartzen dituelakoan) genero bikoitzeko izen, izenorde eta izenlagunetan (hau da, forma femeninoa eta maskulinoa dutenetan) emakumeak eta gizonak adierazi nahi badira; zergatik?

- Erabilpen horretan emakumeak isiltzen baitira.
- Azkenean maskulinoa gizadiarekin identifikatzen baita.
- Gehiegizko nortasuna sortzen baitu mutiko eta gizonengan, beraiek beti aipatzen direnez, Historiaren eta historien protagonista bakar direla pentsa bailiteke.
- Nortasun ikusezina sortzen baitu neskato eta emakumeengan, hizkuntzatik kanporatzean, ez identifikatzeko hizkuntz eta hitz eredurik gabe geratzen direlako.
- Hedabideetako hizkuntzan emakumerik aipatzen ez bada, gizartearen errealitate faltsua ere sortzen baita, gizonezkoak baino ez daudela emanez.
- Nahasgarria da, ez da argia.

Hizkuntz anbiguotasun hori eta emakumeak diskurtso publikoan aipa ez daitezzen saihesteko, hitzen forma femeninoa eta maskulinoa erabiltzea, edo maskulino generikoaren ordezkotzat alternatiba lexiko eta sintaktikoetara jotzea izan daitezke bideak.

Jarraian hizkuntza barneratzailea erabiltzeko alternatiba batzuk aurkeztuko dizkizuegu:

- Izen kolektibo eta abstraktuen erabilpena

Maskulino generikoaren ordeztu izen kolektiboa edo izen abstraktu eta sexu markarik gabek hartzen ditu. Adibidez:

personal	personas
comunidad	público
gente	población
equipo	colectivo
mundo	la profesión
personas empleadas	autoridades
profesional	grupo
cuerpo	conjunto de
pueblo	clase
magistratura	familia
delegación	el trabajo asalariado
el servicio doméstico	la descendencia
el voluntariado	el electorado
la audiencia	el funcionariado
la humanidad	las criaturas
el alumnado	el vecindario
la juventud	la infancia

- Hauek dira aukerarik handienak dituzten izenak:

personal (experto, directivo, formador, responsable, cualificado...) eta
 persona (perceptora, beneficiaria, demandante de empleo,...).

Saihestu	Erabili
Grupos de usuarios	Grupos de personal usuario
Los empleados de Metro Bilbao	El colectivo empleado en ...
Operador de servicios generales	Personal operador de servicios generales
Los panelistas	El conjunto de panelistas
El responsable de los servicios médicos	La persona responsable de los servicios médicos
Supervisor de Estación Abando	Personal supervisor de Estación de Abando
Jefe de Taller Eléctrico-Electrónico	Jefatura de Taller
Dos miembros delegados	Dos personas delegadas
Los padres	La familia
Los habitantes de Sestao esperan	La población de Sestao espera
Los ciudadanos vascos han mostrado	La ciudadanía vasca ha mostrado
Los vecinos de Getxo	El vecindario de Getxo
Representantes de los trabajadores	Representantes de la plantilla
...que da a conocer a los familiares y amigos de los empleados y empleadas	...que da a conocer a familiares y amistades del personal

- Metonimia erabili

Maskulino generikoaren ordez metonimiazko izena erabili: kargua, lanbidea, jarduera, toki geografikoa, garaia... ipini, izen maskulinoaren ordez.

presidencia

tutoría

alcaldía

recepción

la redacción

la notaría

la autoría

la afición

la empresa

la filología

el periodismo

las solicitudes

la emigración

el gabinete psicológico

el bufete

los hogares

gerencia

auditoría

secretaría

la colaboración

la traducción

la distribución

el turismo

la lingüística

la medicina

los recursos humanos

el empleo

la(s) editorial(es)

el gabinete médico

el despacho laboralista

Saihestu	Erabili
Los sindicalistas	Los sindicatos
Los empleados de Metro Bilbao	El colectivo empleado en ...
Los aficionados que quieran desplazarse a San Mamés	La afición que quiera desplazarse a San Mamés
Ha aumentado el número de empleados	El empleo ha aumentado
Los emigrantes constituyen el 10%	La emigración constituye el 10%
Los vizcaínos opinan del Metro	En Bizkaia se piensa del Metro

- Administrazioko konbentzioen erabilpena

Administrazioko konbentzioetara jo, administrazioko terminorik arrunt edo ohikoenak erabiliz

La parte demandada	terceras partes
Parte solicitante	víctima

Saihestu	Erabili
...si fuera deudor	...si fuera parte deudora

- Sintaxi aldaketa

Aldatu esaldiaren sintaxia, hizkuntz barneratzailerara moldatuz

que	quien
esaldi inpersonalak kendu ezertarako balio ez duten elementuak	esaldi pasiboak

Sarritan neketsu edo zailena izaten da, modu jakin batean hitz egitera ohitu garelako, baina pixka bat pentsatzen badugu, ez da hain zaila. Hara:

- Esaldi inpersonalak, pasiboak atondu

Saihestu	Erabili
Los visitantes deberán pedir cita	Se deberá contactar para concertar cita
Recibo de compra, si el cliente lo quiere	Recibo de compra, si así se desea
Al cliente euskaldun	A quien sea euskaldun
Los trabajadores que soliciten la excedencia	Al solicitar la excedencia
El trabajador tendrá tres oportunidades	Se darán tres oportunidades
Nuestros clientes se muestran satisfechos	Se muestra un alto grado de satisfacción

- Erlatibozko esaldiak erabili

Saihestu	Erabili
Parking: los que porten	Quienes porten Quienes tengan
Los viajeros que viajen desprovistos de carné	Quienes viajen sin carné

- Aldaketak preposizioekin, nominalizazioekin, maskulino saihesgarriak ezabatuz

Saihestu	Erabili
Adecuadamente cualificados	Con cualificación adecuada
...de tener un grupo de colaboradores con casi mil personas	...de obtener la colaboración de casi mil personas
Actividades culturales: si estás aburrido	Si te aburres...
Derecho a ser transportados... a otros viajeros	Derecho al transporte...al resto Ser transportadas y transportados... a otros grupos de personas
...si es deudor	Si genera deuda

- Forma bikoitzen erabilpena

Forma bikoitzak, femeninoa eta maskulinoa, edo alderantziz, erabiltzen ditu.

Horrek ez du esan nahi izenarekin komuntaduran doazen izenorde, artikulua eta izenlagun guztien forma bikoitzak erabili behar direnik. Izan ere, artikulua eta determinatzaileak sarritan ezaba daitezke, esaldiaren esanahia aldatu barik.

- Ez da bikoizpena gehiegi erabili behar, gogaikarri izaten baita.
- Saia gaitzen gidaliburuko beste aukerez baliatzen.
- Femeninoaren eta maskulinoaren erabilpena alternatuko dugu

Niñas y niños	madres y padres
Eva y Adán	Trabajadoras y trabajadores
Tutora o tutor	Empleadas y empleados

- Barra, gidoi eta a bilduen erabilpena

Barra, gidioa edo a bildua inprimaki, formulario, kontratu, gutun eta dokumentu ofizialetan soilik gomendatzen da. Txandakatu femeninoaren eta maskulinoaren ordena eta agerpena, emakumeak eta gizonak ez hierarkizatzeko.

Saihestu	Erabili
Soltero	Soltero/a
Carné de socio	Carné de socia/o

- Adjektibo, artikulua, determinatzaile eta halakoen komuntadura.

Kasurik gehienetan, ez da izenlagun eta partizipioen bi formetara jo beharrik izaten. Hainbat izenen aurrean doazen izenlagunen kasuan, gaztelaniaren gramatikak ahalbidetzen duen gertutasunezko komuntadurara jo daiteke:

- Izenlaguna (eta izatekotan artikulua ere bai) izenik gertuenarekin komuntaduran jarriko dira, baina biak izango dituzte hizpide.

Gertutasunezko komuntadura hainbat izenen atzean doan izenlagunari aplika dakiok, eta halakoetan azkeneko izenarekin komuntaduran jarriko da.

Saihestu	Erabili
Los trabajadores y trabajadoras aprobados y aprobadas	Las trabajadoras y trabajadores aprobados
Los viajeros trasladados	Las viajeras y viajeros trasladados

Baina izenlagun eta partizipioen aurretik aditz kopulatiboa dagoenean (ser, estar o parecer) ezin dugu gertutasunezko komuntadurarik erabili.

Saihestu	Erabili
Los trabajadores y trabajadoras serán convocados	El personal será convocado
Los candidatos y candidatas serán seleccionados	Se seleccionarán las candidaturas

- Izenorde maskulino sasi generikoak saihesteko modu batzuk

Saihestu	Erabili
cuantos	cuantos y cuantas cuanta gente cuantas personas el número de personas (que) la cifra de gente (que)
del mismo o de los mismos	sus
los demás	el resto los y las demás las y los demás las demás personas los y las restantes o las y los restantes
los dichos los referidos los mencionados los anteriores	tales
ambos uno y otra	una y otro tanto (el) uno como (la) otra tanto (la) una como (el) otro él y ella ella y él
todos	todo el mundo ellos y ellas o ellas y ellos la totalidad de
muchos	multitud de infinitud de infinidad de gran cantidad de un gran número de una mayoría de una gran parte de un buen número de
uno	alguien cualquiera la persona una persona el ser humano
varios	un conjunto de un grupo de gran variedad de una variedad de

- Izenorde maskulino sasi generikoak saihesteko modu batzuk

Saihestu	Erabili
Muchos vecinos se acercaron	Buena parte del vecindario
A la opinión de cada uno de ellos	A la opinión de cada cual A opinión de la clientela.....
Cuando uno apruebe	Cuando alguien apruebe Cuando una persona apruebe Cuando se apruebe
Los demás que hayan aprobado	El resto que haya aprobado Los y las demás que hayan aprobado
Si ambos están de acuerdo	Si ambas partes están de acuerdo
Hace referencia a ambos	Hacen referencia a una y otro
Todo cliente	Toda la clientela La totalidad de clientes (sin artículo)
Tipos de billetes: todos aquellos que tengan el carné de socio	Cualquiera que tenga el carné de socio/a Aquellas personas que sean socias
Todos los menores de 26 años que posean el carné de socio	Menores de 26 años con carné de socio/a Cualquier menor de 26 años
Todos hemos sido generosos en este esfuerzo	Ha sido un esfuerzo de todas las partes
Han sido entrevistados muchos clientes	Se ha entrevistado a un número elevado de clientes

- Nahitaezkoak ez diren maskulino asko kentzen saia gaitzke

Gaztelaniaz izenorde maskulino asko ez dira nahitaezkoak. Ezaba ditzakegu, esanahirik murriztu barik, askotan enfatikoak soilik izaten baitira, aditzak zein beste izenorde pertsonal batek zehaztuta datozelako.

Saihestu	Erabili
Quando ellos presentaron la denuncia	Quando presentaron la denuncia
Nosotros estamos a su disposición	Nuestra empresa está a su disposición Estamos a su disposición
Recibo de compra, si el cliente lo quiere	Recibo de compra, si así se desea Recibo de compra, si se quiere

Gomendio orokorrak

- Eutsi hizkuntza barneratzaileari testu osoan zehar.
- Saihestu, ahal dela, bikoiztasuna, eta saiatu esaldien sintaxia moldatzen, errepikakor ez gertatzeko.
- Komunztadura zaintzea.

Oro har, ezer esan edo idatzi aurretik, hartu tartetxo bat, eta pentsatu: Horrela adieraziko zenuke beste sexuko inor izango balitz? Hutsal, estereotipatua, edo baztertuta geratuko da emakumea nire hitzetan?

Hala bada, aldatu berbak.

5

Irudien tratamendua metro bilbaon

Emakumez, sarritan nahigabe, proiektatzen ditugun irudiek mezu androzentrikoak transmititzen dituzte, emakumeak baztertu eta estereotipoak iraunarazten dituzten balioak erreproduzitzen.

Metro Bilbaon gure komunikazioetan irudiak txertatzen ditugunean berdintasunez tratatzen baditugu, emakumeak eta gizonak barneratzen ari diren rol berriak agerian utziko ditugu. Horrela,

- Emakumeek gure gizartean hartzen dituzten beste rol batzuetan ere bistaratuko ditugu.
- Emakumeek daukaten balio intelektuala eta gizartekoa baietsiko dugu.
- Gizonak garatzen ari diren ingurune berrietan bistaratuko ditugu: haurrak zaintzen, mendeko pertsonak zaintzen, lan modu desberdinetan, eta abar.

Zelan agertzen diren sexismoa eta androzentrismoa irudietan:

- Emakumearen gorputza erabiliz
- Emakumearen gorputza "inpaktuzko objektu" modura, "desio objektu" gisa erabiliz, beharrezkoa ez den produktu eta zerbitzuetan.
- Zatikatzuz, eta bere ezaugarri fisiko batzuk nabarmenduz: bularra, ipurdia, bernak, ahoa eta begiak, ordena horretan.
- Emakume gazte eta perfektuaren eredu soilik irudikatuz.

Gomendioak:

Ezaugarri fisiko, etniko eta, gizarte maila eta diru baliabide, eta adin desberdinetako pertsonak ager daitezen baloratzea, helburu hauekin:

- Gizartean izatez dauden emakume guztiak irudikatzea.
- Erreferentzia ereduak erakitzea, itxaropen edo aukerak gehitzea, eta jarrera, jokabide eta balio desberdinak proposatzea.

- Estereotipoekin indartuz

Genero maskulinoari zein femeninoari lotutako estereotipoak berrindartuz.

- Emakumeen estereotipoak:

berritsu, irtirin, handiguratsu, atsegin, otzan, emozional, meneko, inbidiatsu, aldabera, txolin.

- Gizonen estereotipoak:

adierazkorra, bere buruan ustea duena, ekintzailea, egonkorra, indartsua, independentea, errealista.

Gomendioak:

- Emakumeak eta gizonak tradiziozko emakume eta gizontasun kontzeptuei lotutako ustezko nortasunik egotzi barik aurkeztea
- Esleitutako ezaugarriak sarritan emakumeen nortasunari lotu beharko litzazkioke, gauza on gisa
- Emakume ekintzaile, adierazkor eta konfiantzazkoak.

Se mueve por un terreno ocupado tradicionalmente por hombres. Fue una de las personas seleccionadas para ocupar uno de los cargos con mayor responsabilidad del metro, donde se toman decisiones en tiempo récord, sobre todo cuando existe alguna incidencia que afecta al servicio. La Supervisión del Puesto de Mando Centralizado (PMC) es la última parada de un viaje que inició con la carrera de Ingeniería Técnica Electrónica y que culminó presentándose a la oferta de empleo realizada por Metro con motivo de la puesta en marcha de la Línea 2.

Idoia Badiola, Supervisora del Puesto de Mando Centralizado

“El Puesto de Mando permanece abierto las 24 horas del día”

¿Cuál es la misión de una supervisora del PMC?
Básicamente, mi trabajo consiste en coordinar al grupo de operadores que trabajan en el Puesto de Mando. Aquí se controla el conjunto de instalaciones y sistemas que hacen que el metro funcione todos los días. Supervisamos el funcionamiento de los trenes y su distribución en la línea, la tensión eléctrica, y el conjunto de instalaciones auxiliares como los ascensores, las escaleras mecánicas, las canceladoras, las expendedoras y el

misión es resolver los problemas que surgen con el uso de las instalaciones.

¿En qué medida la Línea 2 dificulta la explotación?
La explotación en “Y” no tiene nada que ver con el esquema anterior ni con

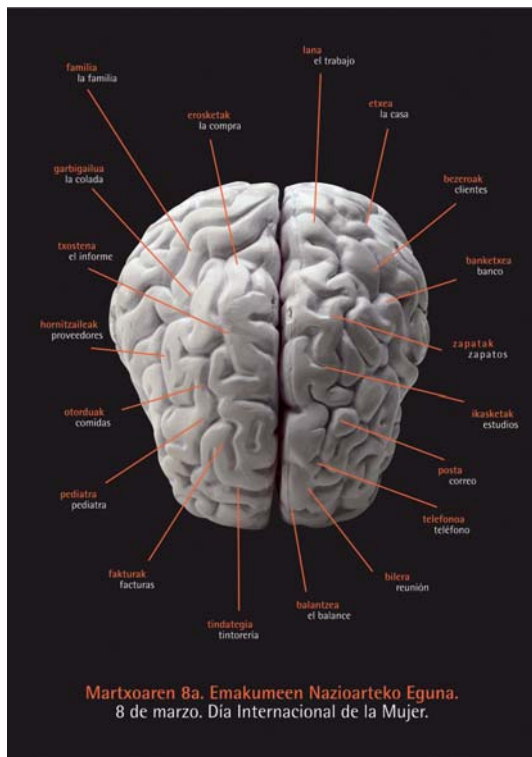

- Genero rolak esleituz

- Emakumeen irudiak batez ere etxean duten rolari, senarrarekin eta seme-alabekin dauzkaten harremani buruzkoak izaten dira; hurrez inguratuta, erosketa poltsak daramatzatela, mendeko pertsonak zaintzen eta horrela agertu ohi dira.
- Gizonezkoak esparru publikoko lanei lotuta, kirol zehatz batzuk egiten agertu ohi dira, kontuan hartu barik zaharrak ere zaintzen dituztela, haurtxoak ere gurditxoetan paseatzen dituztela.

Gomendioak:

- Emakumeak eta gizonak paper desberdin askotan aurkeztea, tradiziozko ohitura horiek baztertuta.
- Irudikatzen dituzten ofizioak emakumei zein gizoni esleituko zaizkie, eta ez dute inoiz iradokiko gizon edo emakume izatearekin bateraezinak direnik.

- Teknika eta tratamendu desberdinak erabiliz

Sarritan ez gara ohartzen irudien tratamendurako teknikak zelan erabiltzen ditugun arabera gizonezkoak emakumeak baino gehiago direla erakusten segitzen dugula:

- Gizonak emakumeak baino altuago agertu ohi dira, edozein ingurumaritan (altura diferentzia hori errealia izan ez arren).
- Irudiarri eskainitako espazioaren zati handi bat hartzen dute.
- Normalean irudietan gizonezkoak gehiago izaten dira emakumeak baino.
- Emakumea sarritan gorputza tolestuta, okertuta, uzkurtuta edo inerte duela agertzen da, jarrera pasiboan, entzuten, aginduak jasotzen.

Gomendioak:

- Emakumeak jarrera aktiboz agertzea ez modu pasiboan (besoak gurutzatuta, eskuak sakelatan).
- Emakumeak ekitaldi publikoetan, konferentzietan eta halakoetan agerraraztea.
- Irudietan agertzen diren gizon eta emakumeen kopuruak orekatzen saiatzea.

- **Laburbilduz**

Lagunarte, elkartasun, lankidetzeta eta elkarrenganako atenzioko bestelako harremanak aurkeztea, berdintasunezkoagoak, elkarri laguntzekoak, bai dibertimendu uneetan, bai egoera zailetan.

Gizonak eta emakumeak egoera desberdin ugarian aurkeztea, tradiziozkoak ez diren zereginetan, benetan garatzen diren munduaren erreferente modura.

6 Terminoen glosategia

Atal honetan kanporako eta barrurako gure komunikazioetan gehien erabiltzen ditugun terminoetarako alternatibak eskaintzen ditugu. Honaino emandako oinarrizko jarraibideekin batera, gure erakundeko dokumentazioa prestatzeko lagungarri izango zaizkigu.

Saihestu	Erabili
abogado(s)	bufete despacho abogacía
(El) agredido	(la) víctima
adolescentes	adolescencia
aficionados al deporte	colectivo aficionado al deporte personas aficionadas al deporte afición
algunos	alguien
amas de casa	amas y amos de casa
ancianos	gente anciana personas ancianas población anciana vejez gente mayor personas de edad

Saihestu	Erabili
aquel que	la persona que quien quienquiera que
aquellos	tales quienes quienquiera
aquellos que	las personas que quienes quienesquiera que
asalariados	el trabajo asalariado
asesor(es)	asesoría
autor(es)	autoría
azafata	personal auxiliar azafatas y azafatos
candidato(s)	candidatura(s)
cierto(s)	alguien
ciudadanos	ciudadanía
(los) clientes	las y los clientes clientes (sin artículo)
colaborador(es)	colaboración
componente(s)	quien(es) componen componentes (sin artículo)
coordinador(es)	coordinación
del mismo/ de los mismos	su(s)
delegado(s)	delegación, delegaciones
el(los) demandado(s)	la parte demandada quien(es) demande(n) quien(es) haya(n) demandado la parte demandante
demasiados	bastantes suficientes

Saihestu	Erabili
derechos del hombre	derechos humanos
(los) dichos	tales
diputado(s)	la Cámara el Parlamento
director(es)	dirección
distribuidor(es)	distribución
editor(es)	editoriales edición
el cabeza de familia	la persona cabeza de familia la o el cabeza de familia
el cual	quien que
elector(es)	electorado censo electoral
el que	quien que la persona que quienquiera que
emigrante(s)	emigración
empleado(s)	personal empleos plantilla recursos humanos
empresario(s)	la empresa
enfermo(s)	gente enferma población enferma gente con enfermedades
espectador(es)	público asistente público que asiste
estudiante(s)	alumnado la clase

Saihestu	Erabili
funcionario(s)	funcionariado personal funcionario
gerente(s)	gerencia
los habitantes	la población
hijo(s)	prole criaturas descendencia hijas e hijos hijos e hijas
hombre(s)	persona(s) ser(es) humano(s) humanidad género humano especie humana gente
jefe(s)	jefatura
joven(es)	jóvenes (sin artículo) personas jóvenes juventud gente joven
jueces	judicatura
los lectores	el público lector
limpiadora(s)	personal de limpieza
magistrado(s)	magistratura
marginados	colectivos marginados clases marginadas personas marginadas
médico(s)	gabinete médico personal médico
(los) mencionados	tales infinidad de infinitud de gran cantidad de (un) gran número de una mayoría de (una) gran parte de (un) buen número de

Saihestu	Erabili
nacido en	natural de
ninguno(s)	nadie
niños / adolescentes	adolescencia chiquillería infancia gente joven gente adolescente
padres	madres y padres padres y madres
parados	población en paro
participante(s)	quien(es) participa(n)
pocos	una minoría de
los políticos	la clase política
presidente(s)	presidencia
receptor(es)	recepción quien(es) recibe(n)
representante(s)	representación quienes representen
secretaria(s)	secretariado secretario(s) la secretaria
solicitante(s)	solicitudes quien(es) solicite(n) quien(es) haya(n) solicitado
solo(s)	en solitario sin compañía
trabajador(es)	el personal los recursos humanos el colectivo trabajador la plantilla

Saihestu	Erabili
traductor(es)	traducción quien traduce personal traductor
turista(s)	el turismo
tutor(es)	tutoría
unos cuantos	bastantes suficientes alguien
usuarios	personal usuario quien use personas usuarias suficientes
vecinos	vecindario
viajeros	viajeras y viajeros quien viaje personas trasladadas
vicepresidente(s)	vicepresidencia
viejos	vejez personas ancianas
voluntarios	voluntariado

1. eranskina

Erakundeen gomendioak

- 14.1 ebazpena, UNESCOren Konferentzia Orokorrak 2. bileran onetsia, 1. idatz-zatia, 2. lerroaldea, 1897. Nazio Batuak.
- 109 ebazpena, UNESCOren Konferentzia Orokorrak 25. bileran onetsia, 3. lerroaldea, 1989. Nazio Batuak.
- Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak 1990eko otsailaren 21ean onetsitako gomendioa. Europako Batasuna.
- Lehendakariaren jarraibidea, Eusko Administrazioari luzatua, hizkuntza eta irudien erabilpen sexista moztearren. 1994. Eusko Jaurlaritza.
- Emakume eta Gizonentzako Aukera berdintasunaren aldeko Batasuneko Ekintza Egitaraua, 2001-2005. Europako Batasuna.
- III Emakumeentzako Ekintza Positiboko Plana. EAE. Eusko Jaurlaritza.
- Berdintasun Plana 2004-2007. Bizkaiko Foru Aldundia.
- Metro Bilbao Óptima 2000 eta Parekatuz 2001.
- Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Legea. Eusko Jaurlaritza. 2005.

Metro Bilbaon hizkuntza

berdintasunez

erabiltzeko gida